

SLOVENSKI NAROD.

Baha vsak dan zvečer, izimil nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računati se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petič-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Petdeset let — na papirji.

Večkrat moramo čuti in brati, da se čl. XIX. temeljnega drž. zakona o ravnopravnosti zategadelj ne more uresničevati, ker je v njem izraženo zgolj lepo načelo, katero bi bilo treba šele razviti in s specialnimi zakoni objasniti. S tem se najraje kraté tudi zahteve Slovencev glede ravnopravnosti, in naše stremenje je šlo doslej na to, da smo si izposlovali nekaj jezikovnih naredeb, ki so v pravosodji pripomogle slovenščini do tiste ravnopravnosti. Ako bi v Avstriji bile normalne razmere, ako bi odločevalo le golo in čisto pravo, zadostoval bi tudi le čl. XIX. kojega bi samo vladni in sodni organi izvrševati morali! Ako pa normalnih razmer ni, in ako tudi pravo ni v stanu te razmere regulirati, tedaj tudi jezikovni zakoni, o katerih se danes toliko govoriči, ne bodo rešili umetno napravljene jezikovne zagonetke. Jasen dokaz za to trditev daje jezikovni zakon, ki velja za c. kr. najvišje sodišče, kojega pa ta vrhovni tribunal že nad petdeset let dosledno prezira — neverjetno, a resnično!

C. kr. najvišje sodišče ima svoj zakoniti statut z dne 7. avgusta 1850, drž. zak. št. 325. Tega cesarskega patenta § 27. predpisuje dosledno: „... Ako se razprava ni vršila v nemškem jeziku, ampak v kakem drugem, mora najvišje sodišče svojo odločbo z razlogi vred izdati v tistem jeziku, v katerem se je razpravljalo v prvi instanci, in pa v nemškem jeziku.“ To se pravi: Ako je bila, recimo, pri ljubljanskem deželnem sodišču kazenska razprava slovenska, in ako potem pride slučaj pred najvišje sodišče v to ali ono presojo, tedaj to sodišče ne sme izdati samo nemške odločbe, temuč mora ob jednom odločbo z razlogi vred izdati tudi v slovenskem jeziku. Isto velja tudi za pravde v civilnih rečeh — to je „jus strictum!“ Najvišje sodišče tudi ne bi smelo ukazati spodnjim instancam, da naj one napravijo

slovenski prevod nemške odločbe, temuč samo mora napraviti slovensko odločbo in takšno doposlati spodnji instanci, da jo ta le dostavi strankam.

Ali si moremo misliti jasnejši zakon? Še predno smo dobili novejšo ustavo in enakopravnostni člen XIX., bila je slovenskemu jeziku na ta način pri najvišjem sodišču zajamčena pravica, gotovo le iz ozirov na dobro pravosodje. Več kot petdeset let je navedeni § 27. v zakoniti veljavi, a najvišje sodišče, za katero ta zakon velja, in katero je v prvi vrsti zavezano čuvati pravo, preziralo je vsa desetletja omenjeno določbo in to tudi dosledno tedaj, ko so v slovenskih pokrajinah postale slovenske pravde pri prvih instancah pravilo, nemške pa izjema! Ves čas je najvišja sodna oblast ravnala in ravna proti odločnemu predpisu navedenega § 27., ker do danes ni niti v enem slučaju izdala svoje odločbe v slovenskem jeziku...

Prečudno je za pravno državo, če se morajo parlamentarnim potem sodišča opozarjati, naj izpolnjujejo zakone. Vendar se je to moralo zgoditi pri nas. Ravno radi neizpolnjevanja § 27. cit. za slovenske stranke so bile v državnem zboru večkrat pritožbe bodisi v budgetnem odseku, bodisi v zborničnih sejah. Pravosodni minister grof Schönborn je pri neki priliki izjavil, da se teži za tem, čim preje izvesti § 27. imenovanega patenta tudi za slovenski jezik. Lansko leto se je zopet interpeliralo v tem pogledu in to ne samo v državnem zboru, temuč tudi v kranjskem deželnem zboru. Če smo prav poučeni, je pravosodni minister pl. Kindinger tudi obljubil intervencijo v ugodnem smislu. A vse to ni imelo prav nikacega uspeha. C. kr. najvišji sodni dvor nadaljuje svojo protizakonito prakso, izdajajoč največ zgolj nemške odločbe v slovenskih pravnih rečeh. Vsi drugi nemški jeziki prihajajo v poštev, v vseh ostalih se izdajajo vrhovne odločbe, samo v slovenskem ne!

Da imajo slovenske stranke zakonito pravico do slovenskih odločeb najvišjega sodišča, je brezdvomno. Zadnji čas pa se je pripetil slučaj, ki je pokazal, da najvišje sodišče tudi na izrecni predlog stranke noče izdati slovenske odločbe. Letošnja 2. številka „Slovenskega Pravnika“ priobčnje, da je zagovornik sodbo najvišjega sodišča, ker je bila nemška, vrnil deželnemu sodišču v Ljubljani in zahteval, naj se mu dostavi slovenska glede na to, da je bila kazenska razprava skozi in skozi slovenska in da je slovenska bila tudi ničnostna pritožba, katero je najvišje sodišče rešilo z vrnjeno razsodbo. Deželno sodišče je pa odgovorilo, da ne izda slovenske odločbe, ker najvišje sodišče ni dalo ukaza za prevod. Na to je zagovornik predlagal, naj se njegova zahteva predloži najvišjemu sodišču, katero naj ukrene, da se napravi slovenska odločba. Vsakdo je smel pričakovati, da najvišje sodišče, katero bi bilo moralo že prej samo od sebe v smislu § 27. svojega statuta izdati tudi slovensko odločbo, bode vsaj sedaj vsled izrecnega predloga stranke izpolnilo jasen predpis zakona. A kaj se je zgodilo? Najvišje sodišče je z dopisom od 19. decembra 1900, št. 15715, predlog zavrnilo, češ, da zahteva, naj se odredi slovenski odpravek sodbe, se ne da rešiti po § 16. kazensko pravdnega reda. Z drugo besedo: najvišje sodišče se je izognilo stvarni rešitvi zagovornikovega predloga in zagovorniku, kakor prej, dalo dostaviti nemško odločbo!

Pravniškim krogom prepuščamo, da razloge omenjenega zavrnilnega dopisa vzamejo v kritični pretres. Za nas in za celo slovensko javnost je prevažno, da najvišji sodni dvor še ni pokazal volje izvesti ravnopravnost slovenskega jezika, katero tako določno izreka in zapoveduje specialni zakon. „Vigilantibus iura!“ Dovolj dolgo je bilo naše pravo na papirji. Sedaj morajo naši zastopniki iznova v državnem zboru z odločnimi besedami zahtevati, da naj-

višje sodišče spoštuje in izvršuje ravno pravnost, predpisano mu v § 27. lastnega statuta. Slovenske stranke in njih zastopniki bodo v vsakem slučaju znali tirjati svojo pravico: slovenske odločbe najvišjega sodišča bodisi v kazenskih, kakor tudi civilnih pravnih slučajih. Ni nobenega razloga, da bi najvišje sodišče, ki leto za letom rešuje cele kope slovenskih aktov, ne izdajalo tudi po smislu zakona slovenskih sodeb in sklepov. Petdeset let preziranja je več kot dovolj!

Patentovani klerikalci in še marsikaj.

(Dalje.)

Da se pa nevredni, pohujšljivi duhovniki odpravijo v prid občne morale in človeške sreče, mora se zaceliti najnevarnejša rana, izrezati sedež vse uničujoče kuge, vir vsega zlega zamašiti, izginiti morajo brezplačna duhovna semenišča, ki so sedaj v resničnem pomenu besede „pribežališče grešnikov“. „Potem bo pa premalo duhovnov“, poreče kdo. Opravičen je sicer ta ugovor; toda po mojem mnenju napravi nepoklican duhovnik več zlega kakor dobrega. Njegovo pastirjevanje je negativno, on izgubi več ovčic, kakor jih pridobi. Potem bodo postali duhovniki le tisti, katere res žene srce k vzvišenemu, svetemu poklicu. Dobili bomo klerike, ki zaslužijo to ime v prvotnem njegovem pomenu, dediče razširjevanja večnih resnic božjih, ne pa vsiljivih lovcov za hranilničnimi knjižicami, neopravičenih dedičev vsega posvetnega blaga (κλήρος). Ljudstvo bo ostalo verno, ker bo imelo vzorne dušne pastirje. Kdaj je še kdo povzročil na svetu večje gorje od breznačajnih duhovnikov?! Na kako grd način zlorablajo svoj stan in vpliv v dosegu posvetnih udobnosti! Koliko so nakopili premoženja! In če se pribije to dejstvo javno, sleparijo po svoji navadi neuko ljudstvo ter mu lažejo celo pismo,

LISTEK.

Vojna v Južni Afriki.

Spisal Egon Mosche.

IV. Moja prva bitka.

14. oktobra smo dospeli v mesto Newcastle, ki ni bilo zasedeno. Tu smo imeli priliko, videti, na kako lahkomišeln in absolutno nevojaški način so pustili Angleži nezavarovano vse, kar bi bili lahko branili. Prelaz Bothe, dolino proti Newcastleu, razne défiléje, ki so se nam nudili na tem potu, ničesar niso zasedli. Železniški mostovi ne dotaknjeni, farme in v gotovih razdaljih ležeči hóteli zapuščeni in z živili dobro preskrbljeni. Seveda, tam, kjer so na farmah prebivali Buri, smo bili sprejeti z veseljem in radi so nam dali par kozličkov, kave in sladkorja, da so se nasitili in poživili lačni in žejni bojevniki.

Iz Newcastlea smo odšli 15. oktobra in dospeli 18. oktobra do bogate farme, ki je ležala v lepem kraju ter je bila preskrbljena z dobro vodo. Tu je sklenil Schiel, da se utaborimo. Naša kolona je štela okoli 600 mož in njena naloga je bila, zabraniti, da bi Angleži, ki so bili pri Dundeeju engažirani z Joubertom, ki je vdrl z zahoda v Natal, ne mogli pobegniti v Ladysmith ter priti s pomočnimi četami v Dundee.

V to svrhu je poslal Schiel pod poveljstvom Potgieterja oddelek Barov na-

prej do železnice, ki pelje iz Dundeeja, oziroma iz mesta Glencoe v Ladysmith ter se je vila mimo nas skozi planjavo, obdano s strmim hribovjem, ob takozvanem Elands-laagteju.

Med tem ko je zavzel Potgieter predstražno pozicijo, se je Schielov oddelek utaboril v omenjeni farmi. Udomačili smo se na lepem in skrbnoobdelanem vrtu ter se odpočili od mnogega truda, katerega smo prestali vsled naglih maršev zadnjih dni. Okoli in okoli so goreli taboriščni ognji; zaklali so vola in na ukaz Schiela naj bi se speklo vse meso, da bi mogli dobiti vsakdo še kos seboj za nadaljno pot.

Schiel, grof Zeppelin in ostali častniki, med katerimi sem bili tudi jaz, smo sedeli skupaj pod verando hiše ter se gostili.

Schiel je bil prej nemški podčastnik ter je prišel v Afriko, kjer si je pridobil z marljivim proučevanjem razmer in z mnogimi boji z domačini toliko višino vojaškega znanja, da sem ga moral občudovati. Bil je bolj majhne rasti ter imel že sive lase, a kakor smola črne, marcialne brke ter jako odločno lice, kakor je bil sploh jako energične narave. Imel je vse sposobnosti, da je znal četo prostovoljcev, ki ni sestavljena vedno iz najboljših elementov, vzdržati v disciplini ter jo podrejati svoji železni volji. Skratka, bil je pravi vojak, in le škoda je, da so ga posneje ujeli Angleži. Morda bi bil dal vojni v Transvaalu vse drugo smer. V občevanju je bil skrajno lju-

bezniv in domač, ter se je bilo možno z njim izvrstno zabavati, saj je imel mnogo izkušenj o južnoafriških razmerah. Prej je bil vojaški guverner v Johannesburgu in pozneje nadpoveljnik vseh kaznilnic v Transvaalu. V koru nemških prostovoljcev pa je prav za prav storil vse. Brigal se je prav tako za razdelitev predstraž, za jezdece na patroljah, kakor za črevlje in za obleko moštva.

Po kratkem zajutru smo legli na svoje odeje ter nameravali spati do večerje, za katero nam je dal pripraviti Schiel nekaj posebnega.

Toda do tega sploh ni prišlo. Že ob 3. uri me je zbudil topot konj, krik in velik nemir, da sem planil z odeje. Videl sem, da je vse taborišče pokonci, da so konji osedlani, in da se odpravljajo tovariši nemudoma na odhod. Zato sem hitel tudi takoj k svojemu konju ter se pripravil na pot. Našel sem Zeppelina ter ga vprašal, kaj se je vendar zgodilo? Povedal mi je, da je Potgieter ostavil svojo predstražno pozicijo, ter da je ujel angleški oklopni viak. Pri tem je bil jeden naših ranjen.

Treba je bilo torej Potgieterju, ki je bil brčes z Angleži engatiran, hiteti na pomoč. V kratkem nas je bilo petdeset v sedlu, in vdrli smo jo, Schiel na čelu, k Potgieterju. Bila je to divja ječa, vedno v kalop. Samo vsakih dvajset minut je ukazal Schiel razsesti ter peljati konje za undo.

Tako smo dospeli nekako v treh urah do Elands-laagteja.

Elands-laagte je postaja na železnici, v bližini katere sta vzhodno dve farmi, zahodno pa premogovnik.

Res smo našli ondi vlak, ki pa ni bil oklopen, nego navaden tovorni, ki ga je ustavil Potgieter. Vlak, poln vojakov, se mu je bil odpeljal pred nosom; s tega vlaka se je bilo streljalo, in jeden naših je bil na roki lahko ranjen. Potgieter je bil nato seveda takoj porušil progo in tako ujel drugi vlak z živili.

Mi smo imeli z devetdesetimi možmi najprednejšo pozicijo, zato pa smo morali tvoriti predstraže. Zročilo se je, in začela je padati megla z dežjem. S poročnikom Albedylom smo šli — dvajset mož močni — da nastavimo predstraže. Bilo je sila mrzlo, in premočeni smo bili do kože. Kar pa je bilo zlasti neprijetno, je bilo dejstvo, da nismo od jutra zavžili ničesar, ter da ni imel nihče seboj nič vžitnega. Sicer je razdelil nekdo nekaj kosov posušenega mesa, a to je bila le kaplja v morje. Albedyl je imel v svoji staklenici malo konjaka, a tudi tega je hitro zmanjkalo. Schiel nam je bil pri slovesu sicer obljubil, da nam pošlje, čim le možno, nekaj jestvin in nekoliko whiskyja, a minevale so ure, prišlo pa ni za nami nič. Albedyl se je seveda togotil, in togotili smo se vsi, toda potrpeti smo morali.

(Dalje prih.)

da se vse obresti potrošijo za restavracijo cerkva, itd. In vendar je ljudstvo tako neumno ali bojazljivo, da jim ne pove kar v obraz, da prekašajo v smelosti in brezstidnosti laži celo cigane. Kdo namreč ne ve, da morajo vse defecte, izmišljene in resnične, popraviti župljani s svojimi žuli. Čestitam, vir resnice, „katoliški“ Slovenec, na kristalno čisti hčerki božji, ki si jo pred par tedni o tem predmetu poslal svojim vernim ponižnim ovčicam. Duhovni ki res imate srce za ubogega trpina, ali se vam ne gabiyo Vaši „katoliški“ sobratje, ki toliko grešijo na duševno revščino našega ubogega kmeta. In kako hvaležnost uživajo te „brumne“ pare za svojo požrtvovalnost! Za vzgled imenujem le zgradbo „slovenske cerkve“ v Mariboru. Ubogi Slovenci! kedaj se vam bodo oči odprle? Kedaj bodeite vrgli od sebe pijavke svoje živne moči? Koliko tisočakov ste znosili, ki bi jih bili porabili za kaj koristnejšega in potrebnjega, kakor da ste zgradili impozantno palačo — tujcem!

Kot posebno glasno govorec vzgled za hiperkatoliška teoretična in praktična načela viteza „Slovenca“ moramo pribiti plemenito, pristno krščansko dejstvo hinavskega tega poštenjaka iz za zadnje dobe. S kako slastjo je ta patentiranec na krščansko ljubezen do svojega bližnjega napel široka svoja usta o priliki Tavčarjevega volilnega shoda v Ljubljani, da je „Pepi Kušar“ bil za stražnika, ter navedel kot dozdevni vzrok hvaležnost, katere se mu mora topiti srce, ker je Tavčar brez vzroka izpodrinil njegovega očeta. Gospodje vzorkatoliki, kaj nas uči katoliška vera? Pa kaj govorim o veri? Na to se sme sklicevati le klerikalec, toda tudi ta le takrat, kadar je to njemu v prilogo. Gospodje, ta slučaj nam pač dosti jasno kaže, da trdimo po pravici mi toliko prokleti liberalci. „Wir Wilden sind doch bessere Leute“. Pa še nekaj se učimo iz navedenega slučaja. Liberalci se ne bore za liberalne ideje, da bi se s tem okoriščali.

Prepričani so, da se potegujejo za sveto stvar, za opravičeno in zasluženo zboljšanje tužnega stanja slovenskega naroda, in so pripravljene v ta namen doprinesati žrtve, katerih klerikalci niti pojmiti ne morejo. Zaradi tega napravi vsak pravi nesebični pristaš naše stranke takoj prostor nasledniku, katerega smatra za sposobnejšega zastopnika ljudskih pravic. In to rade volje, brez prepira in boja, brez solz in trepetanja za svoje osebne koristi, odkritosrčno veseleč se, da so še sposobnejši ljudje pripravljene za staviti svoje krepke moči za srečo naroda! Pri nas pravih liberalcih je to čisto naravna posledica naše morale in globokega prepričanja, da hodimo po pravi poti.

Pri Vas, gospodje Slovenčevci, je to seveda drugače! Vi še niti na novo mesto nočete posaditi sposobnega kandidata, ker vam vaš nesebični, donebesnega spoštovanja vredni vodja tako veleva. Mogoče pa tudi v resnici niste imeli boljšega kandidata od Šumana, kateri se v svoji neopravičeni skromnosti niti sam ni smatral sposobnim ljudskim zastopnikom. Katero je res? — Najbrže oboje. Čestitam na brezbroju presvetlih, vid jemajočih klerikalnih zvezd na slovenskem obzorju!

Na svetem kraju se mora oznanjati samo božja beseda. Za preganjanje svojih izmišljenih sovražnikov, če zahteva to krščansko ljudoljubje, si ima izbrati duhovnik drug kraj, ker sicer podkopava vero. Zatorej naj gledajo za vero resničnost vneti naši poslanci na to, da se uvede tudi v Avstriji „propovednični paragraf“, ki deluje drugod tako blagotvorno.

Da se ljudstvo oslobodi neprestanega odiranja in ne oropa vsega imetka, bi kazalo, da podržavi vlada vse cerkveno premoženje, gradi sama po potrebi cerkve, plačuje svoje cerkvene uradnike (kaplane župnike itd.) kakor druge državne služabnike študijam in trudu primerno. Kakšna krivica se godi sedaj nekaterim duhovnom v primeri z njih jednako zaslužnimi kolegi, kako različne dohodke imajo cerkveniki iste kategorije! Seveda se duhovniki potem ne bodo smeli vmešavati agitatorično v politiko kakor tega drugi državni uradniki ne smejo. Orožje pojedinih strank bo potem jednako, in še le tedaj se bo skazala neizkažena ljudska volja, katere ne bodo delali: hudič, peklo in nebesa! Ko bi se uresničile moje zelje, koliko po-

hušanja bi izgnilo s sveta. Med prvimi največji brezverci prve kakovosti, ki skrunijo najsvetejšo reči dan za dnevom. Po-vejte mi, gospodje Slovenčevci, merodajni možje tudi in cleriois, je-li kaj mar vera takemu duhovniku, ki, poklican, naj gre obhajati, stražeš na volišču v „sveti“ jezi oblastno odgovori: bo že počakal do jutri?! Ali ni to veroskrumba? Sa li še čudite, če se misleč človek, prepričan, da učini tak hinavec z vsako darivijo sv. maše nov božji rop, noče udeleževati bogoskrunstva božjeropnikovega? (Dalje prih.)

V Ljubljani, 26. februarja.

K parlamentarnemu položaju.

Dunajska „Reichswehr“ izraža nado, da se je po zadnji državnozborni seji položaj v parlamentu dokaj razjasnil in izboljšal. Baje se bodo vršile ta teden seje danes, v sredo, četrtek in v petek ter se bo odpravil tako ves material, ki je na poti važnim vladnim predlogom. „Reichswehr“ upa, da se posreči do Velike noči dognuti vsaj predlogo o žganjarini in zakon glede rekrutov ter volitev delegacij in kvotne deputacije. Seveda se bo treba prej preriti še skozi goščavo nujnih predlogov. Na Ogrskem pa sodijo o avstrijskem parlamentarnem položaju dokaj pesimistično. „Nenes Pester Journal“ poroča, da je Széll pripravljen na vse eventualnosti, a izraža željo, da bi njegovi ukrepi ne bili Ogrski na škodo. Ta skrb je docela neresnična in le hinavska, kajti Ogrji imajo vedno le dobiček, ako v Avstriji ne gre vse v redu.

III. shod avstrijskih mest.

Minole dni — od sobote do včeraj — se je vršil na Dunaju nepolitičen shod avstrijskih mest, ki se je bavil v prvi vrsti s sledečimi tremi točkami: povračilo stroškov politične uprave, domovinski in zakon glede ubožnih ter pristojbinska novela. Posvetovalo in sklepalo se je tudi o oddajanju javnih del in o ureditvi oddajanja del najnižim ponudnikom, o hišnem davku, o direktnem osebno davku in o drugih občinskih zadevah. Sklenile so se razne resolucije, ki se predložijo vladi. Sklenilo se je, da se izvoli permanenten odsek avstrijskih mest, v katerem je vsakokratni dunajski župan, zastopniki peterih največjih avstrijskih mest, Trata, Lvova, Gradca, Brna in Krakova; redne seje se vrše vsaj dvakrat na leto na Dunaju. Delokrog tega odseka je: zastopanje sklenjenih resolucij, sklicevanje novih shodov, pripravlanje referatov. Mesto Ljubljano je zastopal g. župan Ivan Hribar, ki se je udeleževal tudi debate. Udeležila pa se niso tega shoda mesta: Praga, Kromerž, Uh. Hradišče in Zader.

Rekonstrukcija srbskega kabineta.

Kralj Aleksander je imenoval dr. Milovana Milovanovića ministrom trgovine. Novi minister je bil minister prava v Simićevem kabinetu. Po svojem političnem prepričanju je radikalec. O priliki znanega veleizdajniškega procesa v Srbiji l. 1899. je bil obsojen in contumaciam na dve leti zapora. Milovanović je prebival takrat na Dunaju ter se je vrnil v Belgrad šele, ko je bila po kraljevi poroki s kraljico Drago proglašena amnestija. Tedaj je bil imenovan poslanikom v Bukareštu. Milovanović je bil prej profesor na veliki šoli. Z njegovim vstopom je v Jovanovićevem kabinetu sedaj troje radikalcev in četvero neutralcev. Komaj pred dobrim letom so bili radikali obsojeni kot veleizdajniki, danes pa so že ministri. V Srbiji se razmere čudno naglo izpreminjajo.

Vojna v Južni Afriki.

Ako bi bila angleška poročila resnična, potem bi človek moral verjeti, da se godi Dewetu slabo, in da je Botha naravnost izgubljen. Ker pa so vesti angleških poročevalcev vedno pretirane, navadno pa lažnjive, je treba tudi zadnja poročila sprejeti s primernim skepticizmom. Kolikokrat se je že javljalo, da je Dewet obkoljen in izgubljen! Londonski „Weekly despatch“ poroča: Včeraj je bil sklican kabinetni svet, v katerem so se obravnavale razne vojaške zadeve. Povod seji je dala brzojavka lorda Kitchenerja, ki je sporočil, da mu je Botha naznanil z odposlanci, da priznava, da je obkoljen in za nadaljnjo akcijo nesposoben. Zato da prosi za sestanek, ki naj dožene splošno predajo, popolno kapitulacijo. Kitchener je določil sestanek na 27. t. m. ob 2 uri popoldne. Potemtakem je imela kombinirana operacija Frencha s 6 kolonami najpopolnejši uspeh.

Lord Kitchener javlja nadalje iz Middelburga 23. t. m.: Polkovnik Plumer poroča, da je polkovnik Owen vzel Dewetu velik in manjši top, nekaj vozov ter ujel 50 Burov. Angleži niso imeli baje nobenih izgub. Bure, ki se umikajo, vztrajno preganjajo. Prihod Deweta v Kaplandijo se je očitno docela poneorečil. „Reuterjev office“ poroča iz Kapstadta: Polkovnik Plumer je prisilil 22. t. m. Deweta pri Disselfonteinu južno reke Oranje k boju, v katerem je ujel 50 Burov ter vzel dva topa in več vozov. Buri so se razkropili, a Plumer jih preganja. Dewet se je rešil preko reke s čolnom. General French je 22. t. m. javil iz Pietretifa: Uspeh operacij kolon, ki praznijo deželo, je ta, da so Buri razpršeni, ter da se umikajo v nerednih oddelkih. Okoli 5000 jih stoji pred angleško fronto. Amsterdam in Pietretif sta zasedena. French bi šel dalje, a zadržuje ga neprestano deževje. Skupne izgube Burov znašajo do 16. t. m., kolikor je Frenchu znano: 282 ubitih ali ranjenih, 56 ujetih, 183 se jih je ušlo. Zapolnjeno pa je: top, 462 pušk, 160 000 patronskih pasov s patronami, 3500 konj, 74 mul, 3530 volov, 187 goveje živine, 155.400 ovac, 1070 vozov in gar. Angleži so izgubili 5 častnikov in 41 mož, ki so bili ubiti, 4 častniki in 108 mož pa je bilo ranjenih. „Daily Telegraph“ pa poročajo iz De Aarja: Predsednik Steijn je 23. t. m. nagovoril Bure, naj se vsi, ki nimajo konj in obuvala, vrnejo v republiko Oranje. Steijn in Dewet sta pobegnila s 300 najboljšimi konji. Buri so razkropljeni v majhne oddelke; kolona Deweta, ki je štela 1500 mož, ima danes le še 300 mož. Tako angleški listi. Bržčas so se Buri razkropili nalašč, da uidejo lažje angleškim kolonom, a se bodo po svoji navadi zopet združili in začeli iznova svoje uspešne naskoke na Angleže.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 25. februarja. Prošli teden prominol je v Ljubljani, kakor smo že poročali g. dr. Roman Jacobij Rojen v Kenty na Poljskem, se je posvetil zdravilstvu in je potem mnogo potoval. Snužboval kot zdravnik nekaj časa v avstrijski vojni mornarici in potem v Adovšini. Oltod se je preselil v Ljubljano, kjer je otvoril svoj zobozdravniški zavod.

Mož je bil visoko naobražen in vsikdar koncilijanten. Slovenska zemlja se mu je zelo omilila, in dasi je šel začasno na Dunaj, hoteč se tam ustanoviti, vrnil se je kmalo nazaj. Žal da je prinesel seboj kal bolezn, katere ga je po mučni bolezni položila na mrtvaški oder. — Zadel ga je srčna kap. To radi tega še enkrat konstatiramo, ker so, kakor se nam iz zdravniških in tudi drugih docela zanesljivih krogov poroča po Ljubljani raztrošne pravljice, da je pokojnik sam svojo smrt pospešil, popolnoma neosnovane. — Mož je prestal! Njegove ostanke so prepeljali v njegovo rodno mesto Kenty, kjer ga položijo v rodbinsko rakev, kakor je želel sam.

Bodi mu lahka zemlja domača in časten spomin med Slovenci!

Iz Borovnice, 24. februarja. Ljudje govorijo, da Anton Kobi vulgo Merkun, lesni trgovec na Bregu ni tako pobožen kakor se dela. Jaz in še nekateri pa trdimo, da je prav pobožen, in tisti obrekovalci naj bi le Merkuna videli, kako lepo in pobožno se je šel pepelnično sredo pepelit, z njegovega obrzka se je videl prihodnji deželni poslanec — ako bo le dr. Šusteršič hotel. Toliko v pojasnilo tistim, ki pravijo, da Merkun ni pobožen, in v svarilo tržaškem lesnim trgovcem, da z Merkunom spoštljivo in pobožno govorijo, kadar za robo glihajo.

Iz Novega mesta, 24. februarja. Danes je sv. Matije dan. Star pregovor pravi: Sv. Matija led razbija, če ga ni, ga naredi. No danes nima sile led narejati, kajti našel ga je dovolj. Razbijati ga pa tudi ni volja kakor se kaže, kajti snega imamo po Dolenskem 40 do 50 cm na debelo. Ivja je pa po drevju in grmovju toliko, da je vsaka mladičica po prst debela. Pa kaj bi tako ne bilo ko imamo že sedmi teden tako ostro zimo. Dan za dnevom je od 14 pa do 18° R. Take zime najstarejši ljudje ne pomnijo. Bojazen je opravičen, da bodo trte močno pozeble, ker strokovnjaki trde, da že pri — 14° R. očesa počrne. Huda se godi po kmečkih hlevih živini. Nastelje ni nič, in tako trpi uboga živina čuda mraza. Ker ni nastelje, tudi ne bode na spomlad gnoja in njiv ne bo mogoče dovolj pogno-

jiti. Delo nakopičilo se bode na spomlad strašansko; delavcev pa skoraj nič ne bo, kajti vse vre v Ameriko. Po 25, 30 jih gre hkrati, pustivši doma žene in otroke. Žalostna perspektiva za kmetovalca.

Iz Lipljen, 23. februarja. Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona zahtevam na „dopis“ iz Lipljen 18. februarja v št. 41 od 19. februarja „Slovenskega Naroda“, da sprejmete v prihodnji številki na istem mestu in istimi črkami nastopni stvarni popravek:

1. Ni res, da sem se jaz na vse mogoče načine trudil, seveda tudi z lažmi, da je bil županom izvoljen, proti volji večine občanov naš mož, res pa je, da nisem lagal.

2. Ni res, da hočem jaz na grd način blatiti bivšega župana Pečnika, res je pa, da ga ne hočem blatiti.

3. Ni res, da prav za prav od milostne živim, res je pa, da si svoj kruh s poštenim delom služim. Zalokar, organist. — Če imajo klerikalci količkaj usmiljenja, naj naroče zdravnika, da preišče tega orglarja, kajti zdi se nam, da se Zalokarju možgani mehčajo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. februarja.

— Iz državnega zbora. Izmed slovenskih in hrvatskih poslancev so bili izvoljeni v odsek za podporo bedotpečim pokrajinam dr. Tavčar, dr. Zaffron in dr. Šusteršič; v socialnopolitični odsek Biankini, dr. Ploj in Žitnik, v kmetijski odsek Gabršček, Spinčič in Povše, v pristojbinski odsek Berks, Pfeifer in Plantan.

— Nedeljski shod v „Mestnem domu“ je dal „Slovenca“ priliko, da je zopet jedenkrat izkazal svoje res izredne talente. Priobčil je o tem shodu poročilo, ki jasno priča, da je „Slovenec“ pravi mojster v pačenju resnice, da ga ni prav nič sram, preverčati najočitnejša dejstva, da laže s tako lahkoto, kakor da je laganje njegov poklic, da je pravi virtuoz v podtikanju in utajevanju in da se je povspel do uprav fenomenalne brezobraznosti. Mi smo čitali njegovo poročilo s pristnim zanimanjem in se prepričali, da podaja to poročilo dušeslovcom dragocen material za studiranje do kosti ničvrednega pobalinstva. Nam seveda niti v sanjah ne prihaja v misel, da bi polemizirali s poročilom, ki proglašja moralne zausnice, katere sta dobila na tem shodu dr. Šusteršič in „Slovenec“, za ovacije in ki ima tako drzno čelo, da lynch sodbo, izvršeno na tem shodu, predstavlja kot triumf. Priobčili smo o tem shodu popolnoma objektivno poročilo, in kar ve vsa Ljubljana po udeležnikih, kako se je shod vršil, bi pač samo čas in prostor tratili, ako bi hoteli „Slovenčeve“ laži drugo za drugo zavračati. Pač pa se nam zdi primerno, da opozorimo na „Slovenca“ vse tiste, ki vedno nas uče, naj bomo mili in popustljivi, ki v naših očeh vidijo vsak pezdireček, brun v „Slovenčevih“ očeh pa ne vidijo. „Slovenčev“ postopanje v zadevi pomožne akcije glede potresnih posojil kaže, s kakimi lučmi se moramo boriti. S tako druhaljo je boj v glačarokovicah popolnoma remogoč, taki druhali se niti z dose-danjim načinom bojevanja ne pride prav do živega, tako da naposled res ne bo preostalo družega, kakor da se bo te ljudi v interesu občnega blagra in javne morale moralno privezalo pred kanone in razstrelilo v zrak.

— Koliko časa mora poslanec pri glasovanju stati? To vprašanje je spržnil včerajšnji „Slovenec“ v impertinentnem članku, kateremu se od daleč pozna, da je potekel iz Šusteršičevega peresa. Članek napada dr. Tavčarja, češ, da se je pre-zgodaj vsedel, ko se je glasovalo o interpelaciji zastran famozne Liguorijeve morale, in napada tudi Spinčiča, ker je ta zavrnil moravskega Stojana. Imeli bomo še priliko, da o tej stvari izpregovorimo. Za danes konstatujemo samo, da je dr. Tavčar glasoval za prezidentov predlog, da se interpelacija ne protokolira, in sicer iz ožira na čut dostojnosti, kajti v interpelaciji so dobesedno iz Liguorijevih spisov navedena take svinjarije, da se gabiyo vsakemu, kdor ni popolnoma perverzen. Koliko časa je dr. Tavčar pri tem glasovanju stal, to nikogar nič ne briga. „Slovenec“ trdi, da so se neki Mladoheti nad dr. Tavčarjem zgražali, mo-

ravski klerikalec Stojan pa se je zgražal naprej, in se celo predznil Spinčiča nahu-
liti. Mislimo, da govorimo popolnoma v smi-
slu dr. Tavčarja, ako rečemo, da si bo znal
dr. Tavčar s primerno energijo prepovedati
vsako kontrolo in jerobstvo, tako od strani
mladočehov, kakor zlasti od strani tistega
rozmarinastega Stojana.

— Zopet reminiscenca. Pod tem
zaglavjem poviča „Eidinost“, da so tržaški
rodoljubje vsled sklepa njihovega politične-
ga društva naprosili dr. Brejca, naj bi
sestaval primeren spis, s katerim bi se
vzbudilo zanimanje za volitve v zavaro-
valnico proti nezgodam, ki je za vselo-
venski delavski stan velikega gospodar-
skega pomena. Obrnili so se do dr.
Brejca, ker so ga smatrali večščakom. A,
glej, dr. Brejce ne le da ni sestaval tistega
spisa, ampak na uljudno prošnjo niti od-
govora ni dal.

— Davkoplačevalci šentjakobskega
okrajja se vladno vabijo na prijateljski
sestanek, ki bo v sredo, dne 27. febru-
varja, ob 8. uri zvečer v gostilni „Mira-
mar“. Razpravljalo se bo o jako važnih
gospodarskih stvareh.

— Benefica gdč. Carneri. Prima-
dona slovenskega gledališča gdč. Carneri
bo imela dne 8. marca svojo benefico. Iz-
brala si je za ta svoj častni večer opero
„Ples v maskah“. Ker je vse občinstvo
jedino, da ima naša opera v gdč. Carneri-
jevi izborni umetnici, in ker si je odlična
naša primadona pridobila najsplošnejše si-
mpatije, smo prepričani, da jej bo občinstvo
to dokazalo z mnogoštevilnim obiskom
njene benefične predstave.

— Občni zbor ruskega kružka bo
— kakor že naznanjeno — v sredo, 27.
t. m. ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“
na desni strani vhoda druga (velika) soba.
Dnevni red kakor običajno. Člani in prija-
telji društva so uljudno vabljeni, da pridejo
v polnem številu. Obstoj in napredek tega
društva zajamčiti je narodna dolžnost Slo-
vencev. Ruski kružek ima svojo lepo knjiž-
nico ter se učenci in učence uče že dva
semestra ruskega jezika. Naj bi torej našlo
društvo čim največ prijateljev in pospe-
ševateljev!

— Muzejsko društvo za Kranjsko
imelo je sinoči v bralni sobi deželnega mu-
zeja svoj letošnji občni zbor. Pozdravivši
zbrane člane, omenil je društveni predsednik,
g. gimnazijski ravnatelj Senekovič, da
se je delovanje muzejskega društva v pre-
tečenem letu gibalo v običajnem okviru;
pričakuje se nameravane preosnove dežel-
nega muzeja, ki utegne tudi društvu dati
trdnejšo podlago. Poročilo društvenega taj-
nika povzamemo, da ima muzejsko društvo
sedaj 181 članov. Izdajalo je društveno gla-
silo „Izvestja“, ki imajo razven društve-
nikov še 89 naročnikov, in nemške „Mit-
theilungen“, ki imajo razven društvnikov
šest naročnikov. V tekočem letu izdalo bo
društvo repertorij k Valvazorjevemu delu
„Ehre des Herzogthums Krain“ ter s tem
ustreglo ljubiteljem domače zgodovine. V
zamenjo dobilo je društvo 342 raznih pu-
blikacij, katere pripadejo v smislu društve-
nih pravil deželnemu muzeju. Podpore do-
bilo je društvo od naučnega ministrstva
400 kron, od deželnega zbora kranjskega
800 kron in od kranjske branilnice 500 K.
Vsem darovalcem izrekla se je zahvala
občnega zbora. Blagajnik poročal je o račun-
skem zaključku pro 1900. Dohodkov je
bilo 3454 K 12 h, blagajnični preostanek
pa iznaša 86 K 23 h, ki se je prenesel na
nov račun. Občni zbor vzel je vsa poro-
čila odobruje na znanje. Na vprašanje g.
ravnatelja Šubica odgovoril je društveni
predsednik, da bo prof. Seidla razprava
o klimatografiji letos končana in da se je
društvo potom deželnega odbora obrnilo
do geološkega državnega zavoda s prošnjo,
naj bi povodom zbiranja kranjskih rudnin
rezerviralo za deželni muzej po jeden iz-
vod; prošnja pa do sedaj še ni rešena. Ko
sta še bila pregledovalcema računov per
acclamationen zopet izvoljena deželni taj-
nik Peifer in župnik Vrhovnik, zaklju-
čil je predsednik občni zbor.

— Novomeška čitalnica. Javljajo
nam: Ker so poročila o naših zabavah
jako neredna, usojam se jaz poročati vam
nekoliko o maskaradi, ki sta jo priredila
Novomeška čitalnica in „Dolenjski Sokol“.
Kakor vsako leto, bilo je tudi letos videti
dokaj lepih in raznovrstnih mask: Neto-
pirja, Rokoko dami, Šokica, Srbkinja, ognje-
gaska, Pirreta, hudiček, Margareta, Faust,

Othelo, ogrski magnat, Don Carlos, Bur,
Albanec, Podjebrad, Bebeji in več drugih
zares krasnih fantazijskih kostumov. —
Zabava je bila jako živahna in neprisljena.
Čez vse nam je pa ugajala Ipavca ml.
pantomima „Možiček“. Ta zares krasna
skladba se je mojstrsko proizvajala. Pred-
stavljali so jo tako izvrstno, da bi je menda
tudi na kakem večjem odru ne mogli boljše.
Skladba sama na sebi je tako duhovita,
lepa in fina, da gre posebna hvala podjet-
nemu g. Schwentnerju, kateri je to origi-
nalno delo založil. Zato bi bilo žaleti, da
bi isto ne polnilo samo njegovih predalov,
temveč, da bi se čim preje razširilo tudi
med Slovenci. Čudno je vsekakor, da se
ravno modernjši proizvodi, ki niso pisani
v navadnem šablonskem slogu, ampak se
odlikujejo po novosti, globokosti in duho-
vitosti, uprizarjajo najprej v manjših mestih,
kakor na pr. v Novem mestu in Mariboru,
dočim ne kaže Ljubljana, ki je vendar
metropola slovenske inteligence, dosti zani-
manja za to.

R.
— Umrla je v Poljanah nad Škofjo
Loko gospa Lenka Čadež, jako rodoljubna
in občespoštovana posestnica. Pogreb bo
jutri ob 9. uri dopoldne. Lahka jej zem-
ljica!

— Srbski kralj Milan — Slovenec!
Odliten rodoljub nam piše: Pod tem naslo-
vom je „Slovenski Narod“ v štev. 39 pri-
občil zanimivo novost, da je bil ranjši srbski
kralj Milan po svoji materi slovenske
krvi in sin srbskega kneza, znanega Mi-
loša Obrenoviča, ki je leta 1848. nekaj
časa tudi v Ljubljani prebival. To obvestilo
je pomotno, dasiravno ima nekaj dejanske
podlage. Pomota je namreč, da je bil Milan
nezakonski sin Rogaško Slatinske Slo-
venke, in ravno tako pomota, da je bil
Miloš I. 1868 v Topčideru umorjen. Miloš
je imel dva zakonska sinova Milana in
Mihajla, od katerih je Milan, ko je bil
Miloš I. 1839. vsled svojih silovitostij in
drugih neredov iz Srbije izgnan, očetu v
knežstvo sledil, pa že po dveh mesecih,
8. julija 1839 naravne smrti umrl; za njim
je vladstvo prevzel drugi Milošev sin Mi-
halj, in ta je bil oni nesrečnež, ki je bil
kljub mnogoterim zaslugam za blagor in
razvoj Srbije, 10. junija 1868. v Topči-
dorskem parku usmrčen. Ker ni zapustil
zakonitega potomca, pozvala je skupščina
za njegovega naslednika tačas komaj 14 let
starega, v Parizu odgojenega Milana, pred
kratkim umrlega kralja. Ta je bil pač Mi-
lošev sin, toda ne sin omenjene štajerske
Slovenke, nego neke rumunske Marije Ca-
targi. Pa vendar ima, kakor rečeno, „Na-
rodovo“ obvestilo na toliko dejanske pod-
lage, da se je bil knez Miloš, ko se je
za časa svojega prognanstva leta 1839. ali
1840. mudil v Rogaški Slatini kot gost,
tam seznanil z mlado, lepo in čilo de-
klico, ki mu je pri vrelcu vodo zajemala,
vsled česar ji je Miloš poleg drugih ljubim-
skih daril ostavil še drugi, znamenitejši,
namreč krvni spomenik, — sinčka, ki
je na ta način pač postal izrodek arbske
knezove krvi, oziroma tudi brat knezu Mi-
halju, s katerim pa ni nikdar v kako osebno
dotiko prišel. Da je pa ta, čeravno neza-
konska rodbinska in krvna zveza kneza
Miloša s „Slovenko“ istinita, jamči lastno-
ustna izpoved dotičnega krvnega Miloševega
potomca, ki se je nasproti meni pred ka-
kimi 35 leti rad s tem pobahal, ter tudi še
šaljivo pristavil, da ga bodo še Srbi za
kneza pozvali, in da bo on mene za svo-
jega ministrskega predsednika imenoval.
Toda ni tako prišlo in dotičnik zdaj že kakih
20 let v kranjski zemlji počiva!

— Konja brez gospodarja. V noči
od 24. na 25. t. m. dubila sta se dva v
sani vprežena konja na Gorenjem Pijavškem.
Lastnik konj naj se oglasi pri Vinku Ro-
stoharju na Gor. Pijavškem.

* Brezvestno sleparstvo. Poročali
smo, da se širijo po Galiciji svetniške po-
dobice, ki se morajo jesti, ako hoče biti
človek zdrav in očiščen grehov. Podobice
so nosile podpis plemiškega škofa So-
leckega, a prodajal jih je pater Siedlecki.
Škof je kmalu izjavil, da je pater njegov
podpis sleparksko ponaredil. Vzlio temu pa
se te podobice — kakor poročila list „Na-
przod“ — še prodajajo, dasi jih je natisnil
žid (!) Deutscher v Podgorcih. „Naprzod“
poročila, da je največja kupčija s temi „ču-
dodelnimi“ podobicami v Krakovem. Tam
je prodajalnica „različnih reči iz Rima in
Jeruzalema“. Ker se podobice zelo kupu-

jejo, je njih cena poskočila. Prej je veljala
taka podobica 2 vinarja, danes pa velja 10
vinarjev! Pomaga pa taka čudotvorna po-
dobica, ako je človek bolan, nesrečen ali
poln grehov. „Krščanske device“ pa
jih jedó, da bi ne dobile nobenega —
otroka!! „Naprzod“ navaja več prodajalnic
teh izvrstnih ilustriranih „aronij“. Neki pa
ter Polviki pa je začel sedaj prodajati še —
— „mleko matere božje“ — !! Pater
trdi, da je kupil mleko pri nekem asirskem
dubovniku. Za 1 krono dobi vsakdo košček
„mleka“ (menda apna), ki dela čudeže pri
bolnikih. Na koščku je seveda tudi pri-
merna molitev s podpisom X. F. Gawronski.
20. decembra 1889. Treba je deti v kozarec
vode le par praškov tega „mleka“ in človek
mora ozdraveti. Ti klerikalci so pač na
vsem svetu jednako brezvestni sleparji in
izrabljevalci neumnosti naroda!

* Roman na traku venca. Iz Karlovca
poročajo: Na traku venca, ki ga je položil
na oder pokojnega Milana njegov intimni
prijatelj grof Zichy, je bil vpisan ves roman
Milanovega pustolovskega življenja. Napis
se je glasil: „Zemlja te je pregnala, narod
te je preklel, žena se ti je izneverila (!),
sin te je pozabil ali prijatelj ti je ostal —
Zichy.“ Kratka biografija, samo malo pre-
več lažnjiva!

* Originalen samomorski kandidat.
V Parizu so našli v svoji sobi zaklenjenega
moža, ki je bil že sama okostnica ter ni
mogel več govoriti. Oj 29. decembra m. l.
ni jedel nalašč nič več, ker se je hotel
usmrtiti tako radi svoje žene, ki je pobeg-
nila z nekim moškim. Obupanec pa je
vendar-le pil vedno vodo, kar ga je ohrani-
lo živega.

* Zima na jugu. Prošlega tedna je
vladala v Nici velika zima, kakoršne ne
pojmiyo niti najstarejši ljudje. Sneg je bil
prilčno visok. V Rimu so imeli 20 t. m.
sneg vse dopoldne, ter je bil promet ustav-
stavljen. Tudi v Siciliji so imeli sneg. Mraz
je v Italiji tem občutnejši, ker po hišah
navadno nimajo peči.

* Slanik. Domovina slanika je Bjero-
ljet na Nizozemskem. Leta 1386 je solil
Vilim Bukhold prve slanike. Cesar Karl V.
je visoko častil to ribo. Ko je prišel leta
1558 na Nizozemsko, je šel s svojo sestro
Marijo, kraljico ogrsko, na grob Bjeroljetov,
ter mu se je še pod zemljo zahvalil na
slanikih. Leta 1886 je preteklo 500 let,
odkar vladajo slaniki ukholda

Književnost.

— Jenkove pesmi. Druga knjiga.
Uredil Engelbert Gangl, ilustriral Ivan
Vavpotič Izdal in založil Oton Fischer,
knjigotržec v Ljubljani. Gospodu knjigo-
tržcu O. Fischerju se je posrečilo, da je
pridobil vso literarno zapuščino
Simona Jenka, katerega pesmi I
zvezek je izšel l. 1896. Danes pa je izšel
tudi II zvezek, ki obsega zgolj pesmi, ki
pa še niso bile nikjer objavljene.
Ali vsak bralec bo izpoznal, da se tudi v
njih zrcali tista Jenkova duša, ki nas
tako toplo objema ob branju prvega zvezka
njegovih poezij. Tudi v teh pesmih je ute-
lešena mehka Jenkova lirski priroda, za-
plovljena tuhtant z resignacijo, prepojena
mestoma s sarkazmom. Tudi te Jenkove
pesmi so večinoma dovršene po obliki in
simpatične, polne duha in srca po bogati
svoji vsebini. Ker segajo te pesmi večinoma
v zadnja leta Jenkovega življenja, bo lahko
iz njih izpoznati, kakšno je bilo mišljenje
in čuvstvanje pesnikovo, ko se mu je
nagibal dan. Izvestno zbudi II. zvezek
Jenkovih pesmi že po svojem notranjem
bogastvu vseobčo pozornost in da bo našel
mnogo hvaležnega čitajočega občinstva.
Založnik pa se je potrudil, da je dal tem
Jenkovim poezijam tudi lepo lice. Tiskane
so namreč jako okusno in se repre-
zentujejo v znani elzevir-obliki
jako lepo in moderno. Vrhu tega jih
krasi mnogo ilustracij, ki jih je
izvršil akademiški slikar g. I.
Vavpotič v Parizu. Ilustracije se odli-
kujejo po fini tehniki in globokosti ideje ter
samo potrjujejo soglasno najugodnejšo
sodbo v veletalentiranem ilustratorju Vav-
potiču. Ostali Jenkovi spisi, ki obsegajo
njegov lastni životopis in več povesti, iz-
idejo pozneje in bodo obsegali III. in IV.
zvezek zbranih njegovih del. Drugi zvezek
Jenkovih pesmi, ki je velezanimiv in bogat
po vsebini in eleganten po zunanščini,
stane samo K 225 in s poštnino 10 h

več. Več o tej knjigi izpregovorimo kmalu
pod črto.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. februvarja. V današnji
seji poslanske zbornice so Berks in
tovariši nujno predlagali, naj se vladni
investicijski načrt odkaže pristojnemu
odseku, ne da bi se prej vršilo prvo
branje in naj se naroči odseku, da o
načrtu poroča tekom 14 dnij Hrubi
je podal nujen predlog, naj se popolni
ljudsko štetje v tem smislu, da se za-
beleži narodnost. Potem so bili čitani
nemški prevodi 17 čeških interpelacij.
Brzorač je vprašal predsednika, kako
da se zdaj že take interpelacije ne
sprejemajo v protokol, ki obsegajo kak
češki citat. Agrarec Hrubi je ostro
prijel prezidenta, ker ni dal prečitati
neke češke uloge njegove stranke.
Kramař pa je zahteval, naj predsed-
nik pove, kako se njegovo postopanje
strinja z opravičnikom. Vetter je rekel,
da pove to v prihodnji seji, ter je na-
znanil, da so nemški radikalci pri-
volili, da se njih nujni predlogi uvrste
za vladnimi predlogami. Čehi so na to
klicali: To je najnovejša vladna stranka.
Potem so prišli na razpravo nujni
predlogi. Zdaj utemeljuje Šileny svoj
predlog glede preskrbljenja poslov za
starost.

Dunaj 26. februvarja. Položaj mi-
nistrstva je postal akuten. Poroča se,
da ima vlada določno naročilo izpos-
lovati, da se do sobote dožene prvo
branje rekrutnega zakona. Vlada se v
ta namen pogaja s Čehi.

Beligrad 26. februvarja. Kraljica
Natalija pride baje v kratkem v Kru-
šedol in potem v Beligrad.

London 26. februvarja. General
Botha je z 2000 možmi srečno
utekel generalu Frenchu, ki ga
je poskušal zajeti.

Narodno gospodarstvo.

Zanemarjena gospodarska stroka.

Spisal A. Žnidaršič.

Na Nemškem, na Francoskem in v
Ameriki cvetejo društva, ki imajo nad
tisoče udov, a tudi v Avstriji obstoje nem-
ška društva, ki so se povzpela na visoko
stopinjo.

V nemškem jeziku izbaja 29, v fran-
coskem 15, v Ameriki 13 čebelarških ča-
sopisov, ne vtevši one države in narode,
ki jih imajo pod tem številom. To je ne-
ovrgljiv dokaz, da znajo ceniti drugi na-
rodi to prevažno panogo kmetijstva. A ne le
kmetijstvo je ono, ki se bavi s čebelar-
stvom. Zanj zanimajo se najviše osebe.
Čebelarje najdemo v vseh slojih ljudstva.
Aristokrati, veleposestniki, uradniki, profes-
sorji, duhovni, učitelji, obrtniki, rokodelci itd.,
vsi najdejo v čebelarstvu deloma dušev-
nega dela, deloma zabave, največ pa
dobička.

Razven vseh teh pa obstoje neštivilna
podjetja, ki se bavijo z izdelovanjem pa-
njev, orodja steklene posode i. d., in katere
delajo v velikanskem obsegu.

Če povemo le, da je neka firma v
Vaclu na Nemškem samo za izdelovanje
slamnatih blazinic, ki se rabijo za prezi-
movanje čebel v eni zimi porabila 300 me-
terskih stotov slame, dali smo dobro sliko
o obširnosti takih podjetij.

Če pa še omenimo, da obstoje večje
tovarne, ki izdelujejo iz medu različne iz-
delke kot je vino, liker, slaščice, čokolado
itd., da delujejo različne zadrage in akcijs-
ke družbe, katere se bavijo s prodajo in
eksportom medu, povedali smo dovolj, da
smo označili važni pomen čebelarstva. To
delo in ta promet povzročujejo pa čebelarji,
ki delajo le na pridelovanje medu.

Pri nas pa imamo odprto in deloma
vpeljano širšo pot dovesti čebelarstvo do
važnejše gospodarske veljave.

Naša dežela ima čebelo, ki slovi po
celem svetu. Kranjsko čebelo pozna vsak
količkaj izobražen čebelar vsakatero na-
rodnosti, in ve da ima ta neprecenljive
lastnosti pred vsemi družimi pasmami.
Zarad tega ni čuda, da, akoravno je naše
čebelarstvo tako zanemarjeno, da so biva-
lišča naših čebel najprimetnejša, to je:
posnetek votle veje, se vendar naša čebela
v teh igračah že več desetletij po dobrih
cenah na vse strani eksportira. (Dalje prih.)

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepoujoče vino.)

Sumja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepki telo, lajša in vzbuja slast do jedi.

Dr. J. Felnegovič, obč. zdravnik.

(27-8)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 200-2 m. Srednji tlak 756-0 mm.

Februar	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Močnina v 24 urah
25.	9. svečer	733.2	-3.4	sl. zahod	jasno	
26.	7. jutraj	736.2	-12.5	sl. zahod	megla	90 mm.
	2. popol.	735.9	2.3	sl. svzh.	jasno	

Srednja večerajnja temperatura -5.7°, nor-
male: 0.8°.

Dunajska borza

dne 26. februarja 1901.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.40
Avstrijska zlata renta	118.15
Avstrijska krona renta 4%	98.05
Ogrska zlata renta 4%	118.15
Ogrska krona renta 4%	98.00
Avstro-ogrski bančni delnice	107.4
Kreditne delnice	673.75
London vista	240.45
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.37 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	90.4
C. kr. cekini	11.32



Globoko užaljenim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem tužno vest, da je vsemogočnemu
dopadlo našega iskreno ljubljenega so-
proga, oziroma sina, brata in svaka,
gospoda

Josipa Seunig-a

po dolgi in težki bolezni, previdnega s
sv. zakramenti za umirajočce, v 37. letu
svoje dobe, danes zjutraj ob 2. uri v
boljše življenje poklicati.

Pogreb dragega rajncega bo v
sredo, dne 27. t. m., ob polu 5. uri po-
poludne iz hiše žalosti Marijin trg št. 1
na pokopališče k sv. Krištofu v rodbin-
sko rakev.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v
cerkvi Marijinega oznanenja.

Nepozabnega pokojnika priporočamo
v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 26. svečana 1901

Ana Seunig roj. Prižbil, soproga. —
Marija Seunig, mati. — Ivan,
Fran in Karl, bratje. — Marija
Paulin roj. Seunig, Katinka
Furlan roj. Seunig, sestre. — Dr.
Josip Furlan, Josip Paulin,
svaka. — Ivana Seunig, Marija
Seunig, svakinje.
(447)



Tužnim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znan-
cem žalostno vest, da je danes zvečer ob 1/2 7.
uri naša predraga mama, stara mama,
tašča in teta, gospa

Helena Čadež

posestnica „pri Vidmarji“ v Poljanah

po kratki in mučni bolezni mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb nepozabne ranjke bo v
sredo dopoldne ob 9. uri.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v
farni cerkvi v Poljanah.

Blago ranjko priporočamo v molitev
in blag spomin.

V Poljanah, 25. februarja 1901.

(443)

Žalujoči ostali.

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani.

Oglas.

Ker občni zbor, sklican na dan 7. t. m., ni bil sklepčen, sklicuje se s tem

nov občni zbor
na četrtek, 28. dan februarja 1901
ob 3. uri popoldne

v stekleni salon hotela „Lloyd“

s prvotnim dnevnim redom, in ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi članov (§. 16. zadr. pr.).
V Ljubljani, dne 21. februarja 1901.

Ivan Tosti
t. č. načelnik.

(458)

izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll

Zahvala.

Dolžnost mi je v svojem in v imenu
svojih sorodnikov prav iskreno zahvaliti
vse cenjene prijatelje in znanke, kateri so
se blagohotno spominjali mojega blagega
brata, gospoda

dr. Romana Jacobija

in ki so za njega bolezni z njim soču-
stvovali.

Zahvaljujem vse in vsacega posebe,
zlasti gospode velespoštovane zdravnike
kolega za častno spremstvo pri pogrebu
na tukajšnjem pokopališču.

Končno zahvaljujem tudi srčno čast.
gospoda evangelijskega župnika za gin-
ljivi posrdav in molitev, katero je blago-
dušno opravil ob pokojnikovem odprtem
grobu. (450)

V Ljubljani, 24. svečana 1901.

Dr. Lucijan Jacobi.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc; čez Am-
stetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Ino-
most; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osonni vlak v Trbiž Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
Budejevice, Plzen Marijine vane, Heb, Franzove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7.
uri 17 m zjutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-
Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni
vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob
6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje.
— Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob
3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Am-
stetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzena, Budejevic, Sol-
nograda, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m zjutraj
osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolu-
dne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plzena, Budejevic, Sol-
nograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
gencia, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4.
uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla,
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz No-
vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m zjutraj
osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2.
uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplic,
Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer
osonni vlak iz Straže-Toplic, Novega mesta, Kočevja.
— Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani
vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m po-
poludne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano
juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m
zvečer, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m
zjutraj.

Zaradi smrti posestnika prodá se
pod ugodnimi pogoji (394-3)

hiša

v južnoštajerskem, ob železnici in v bližini
toplic ležečem, procvitajočem trgu. Hiša je eno-
nadstropna, v najboljšem stanju, s teraso in pri-
jaznim vrtom, ter obstoji iz 8 sob, 2 kabinetov,
2 kuhinj, perilnice, drvarnic, ima izvrstne posa-
mezne kleti za vino, sadje in zelenjavo. Vodnjak
v hiši. — Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Izborno namočeno

polenovko štokš

priporoča

Edmund Kavčič

nasproti glavne pošte.

Istotam (12-46)

pristne gorenjske klobase.

Opustitev delikatesne trgovine.

Cenjenim odjemalcem moje delikatesne trgovine naznanjam, da sem
isto opustil, ter se jim za njihovo naklonjenost tem potom najsrčneje zahva-
lujem.

(448)

Fran Krapež.

Gospoda Kham & Murnik v Ljubljani
prodajata „Cvekov brinovec“. (440-2)

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom,
vešč slovenskega in nemškega jezika želi
svojo sedanjo službo premeniti. (438-2)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Tiskarna
v Kamniku
v sprejme
Natančneje se izve
istotam. (449)

Vabilo

na
sedmi redni občni zbor
okrajne posojilnice
v Mokronogu

registrovane zadruge z neomejeno zavezo
ki bodo

dne 13. marca 1901

ob 3. uri popoldne

v šolskem poslopi v Mokronogu.

Dnevni red:

- 1.) Nagovor ravnatelja, oziroma njegovega
namestnika.
- 2.) Račun načelstva.
- 3.) Poročilo računskih preglednikov in nad-
zornikov.
- 4.) Razdelitev čistega dobička.
- 5.) Volitev načelstva in nadzornišstva.
- 6.) Predlogi in nasveti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob 3. uri
ne bil sklepčen, prične se pol ure kasneje
drug občni zbor, ki sme brezpogojno brez
ozira na število navzočih zadržnikov sklepati.

V Mokronogu, 24. februarja 1901.

(444)

Načelnistvo.

Št. 6817.

Razglas.

V smislu §. 15 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon
z dne 5. avgusta 1887 l. št. 22. dež. zak.) naznanja se javno, da so
imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopol-
nilne volitve v občinski svet

sestavljeni in da se smejo od srede 27. t. m. skoz 11. danj tukaj pregledati
in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 23. svečana 1901.

Št. 244/pr.

1. 1901.

Razpis.

V deželni prisilni delalnici v Ljubljani izpraznjena je

služba kontrolorja

s plačo letnih 2600 K, s pravico do dveh petletnic po 200 K in z užtkom naturalnega
stanovanja. Razen tega dobiva kontrolor od fabriškega zaslužka tudi 1 1/2% delež.

Prosilci za to službo predložijo naj svoje z dokazili o starosti, stanu, o dovršenih
študijah in zlasti o prebitem izpitu iz državnega računoslavlja, o dosedanjem službo-
vanju, o znanju slovenskega in nemškega jezika podprte prošnje

do 20. marca 1901

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 6. februarja 1901.

Žrebanje nepreklicno
23. marca 1901

Glavni dobitnik
kron 60.000 vred-
nosti.
V gotovini 20%, manj.

Srečke invalidska hvala
po 1 krono

priporoča (416-2)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

Lesnina in tisk „Narodne Tiskarne“.